

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Cene: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p., večji inserti
 četiri vrste 2 D; notice, poslastice, izjave, reklame, prekladi petih vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.
 Vprašanjem glede insertov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kraljeva
 ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolne sprejema le podpisane in sadostne izjavljene.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji: celoletno naprej plačan D 120— celoletno D 216—
 polletno 60— polletno 108—
 3 mesečno 30— 3 mesečno 54—
 1 10— 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po naznaci.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Izzvani odgovor.

Načelnik JDS g. dr. Kukovec je na zboru zaupnikov omenjal tudi moj izstop iz načelstva stranke. Naravno, tega dejstva pred zaupniki ni mogel zatajiti. Vendar bi pričakoval v njegovih izjavah več — točnosti, zlasti spričo dejstva, da na zbor zaupnikov nisem imel dostopa in spričo dejstva, da se je g. dr. Kukovec napram meni odsotnemu postavil v pozno obtožitelja in sodnika v eni osebi. Predvsem je napadno citiral moje pismo, ki sem bil z njim naznanil svoj izstop, ko prvič (doslovno po »Jutru«), da sem odložil mandat v načelstvu »vsled izpadov načelnika proti njemu in ker kot poslovodeči podpredsednik ni našel povsod potrebnega zaupanja.« Kolikor se spominjam, se je glasil dotični odstavek v mojem pismu: »Z ozirom na dogodke na današnji seji načelstva, z ozirom na Vaš izpad proti moji osebi in spričo nezdravim razmeram v strankinem načelstvu, ki sem jih imel priliko grajati tekom razprave, izjavljam... Kar tiče osebne izjave, jih je g. dr. Kukovec v svojem odgovoru na moje pismo obžaloval, češ naj mu izvolim, če more, oprostiti v velikem afektu se dogo divše napade. To izjavo sem vzel lojalno na znanje, kar sem poslancu prof. Reiserju izrecno izjavil. Ne glede na to pa, da je g. dr. Kukovec na zboru zaupnikov svoja izjavljala navezala na napadno premiso, sem pripravljen, pa tudi primoran, nanjo odgovorjati.

G. dr. Kukovec ugotavlja, da za časa dogodkov, ko so funkcionarji stranke brez moje vednosti uporabili sredstva, ki so jim bila dana na razpolago v strankine svrhe, nisem bil poslovodeči podpredsednik stranke. Tudi ta ugotovitve ni točna.

Ugotavljam namreč, da sem bil v onem času prvi podpredsednik stranke, izrecno kot tak izvoljen. Predsedoval sem skoro brez izjeme vsem sejam strankinega načelstva. Poleg mene sta bila še dva podpredsednika in sicer — če se ne motim — kot drugi podpredsednik g. Luka Jelenc, kot tretji podpredsednik prof. Breznik. Funkcija kakega poslovodečega podpredsednika se takrat, vsaj z mojo vednostjo, ni bila ustvarila. Privikrat se je o taki funkciji govorilo po volitvah jeseni 1921, ko se je ista prisodila meni.

V dvojnem oziru je ugotovitev g. dr. Kukovca dragocena in zanimiva: da so bila funkcionarjem stran-

ke dana na razpolago sredstva v strankine svrhe in da so funkcionarji stranke ta sredstva uporabili brez moje vednosti. Hvala g. dr. Kukovcu na tej ugotovitvi, ki mi po polnoma zadošča v opravičenju mojega postopanja. Meni in vsakomur, ki sta mu mar, »strankina disciplina in morala«. S sredstvi, ki so dana na razpolago v strankine svrhe, more in sme po najpreprostejših in najprimitivnejših pravih stranknih disciplini in morale razpolagati edino le načelstvo stranke v svojih rednih plenarnih sejah. Zlasti če gre za izredne milijonske dohodke, odnosno izdatke. Kdor misli, da sme ravnati drugače, greši proti prvotnim načelom demokracije. Ako so si gospodje zaupniki dali kaj drugega dopovedati, blagor jim. G. dr. Kukovec je naravnost čestitati, da je našel tako verne zaupnike. Jaz se na vprašanje, kakšen razlog je bil, da dvigi pri Jadranski banki niso smeli dati spoznati, da gredo v korist JDS, čemu se je načelstvu zamočalo, da so na razpolago velike vsote, čemu je morala uporaba denarja izbežniti sklepanje v načelstvu ter končno, zakaj vse to denarje no poslovanje ni izkazano v strankini blagajniški knjigi? Odgovor na ta vprašanja podam morda ob drugi priliki. Le mimogrede naj omenim, da sva s tovarišem dr. Trillerjem nekoč, ko sva bila čula nekaj zvonitvi o stranki na razpolago danem milijonu, zastavila zadevno vprašanje gospodu, ki je bil o stvari prav dobro poučen. Odravnal naju je s smehljajem, češ, kako je mogoče kaj takega verjeti. Niti takrat niso gospodje prišli na dan z barvo, ko je šla načelstvu prav trda za denar in smo vso sejo razpravljali, kako bi se dobila sredstva za kritje prejemkov uradništva in drugih tekočih stroškov. In ob tem samem trenutku so gospodje še razpravljali, kakor se je dožalo, z zneskom okroglo 300.000 K iz fonda Jadranske banke — v strankine svrhe.

In spričo vsemu temu hoče sedaj g. dr. Kukovec v notranji borbi stranke videti »borbo med tradicijami prvaštva in načelom, da na stranko vodijo njeni pravi aktivni delavci«. In govori o »notranji harmoniji in o »koncentraciji naprednih sil«.

Tudi jaz sem bil »aktiven delavec«, če že ne toliko neposredno, pa posredno v korist stranki. To stran sem po svojih pravih dovoljno pojasnil v svojem znanem javnem

pismu na g. dr. Kukovca. Ni mi šlo za nikako prvaštvo, nisem imel te ambicije, saj sem odklanjal ponudbe na mi častna mesta. Hotel sem biti le navaden, a kolikor mogoče koristen član stranke. Da sem v tem pogledu storil svojo dolžnost, mi menda nihče ne bo odrekal priznanja. Prav jaz sem bil, ki sem zadrževal »borbo«, ki sem odbijal nešte stališče sem vztrajal tudi ob času, ko je bilo geslo »ven z mladino« jako popularno. Takrat so bili najbolj

kričavi oni, ki se danes navedušejo za zaupnike. Še nedavno temu je nekdo izmed njih v sentimentalnem tonu obžaloval, da smo zamajili lepe prilike...

Toliko se čutim dolžnega, da odgovorjam g. dr. Kukovcu na njegova izjavljala. Na zboru zaupnikov bi bil lahko govoril še bolj odkrito in bolj detailirano. Obžalujem, da moram ubrati pot javne polemike. Toda gospodje, ki so načeli to poglavje, so si morali biti na jasnem, da dr. Ravnihar ne bo molče pogoltnil na njegovo adreso izrečenih invektiv.

Dr. Vi. Ravnihar.

Finančni odbor sprejel posojilni zakon.

NAČRT NOVIH ŽELEZNIŠKIH PROG. — NOVE ŽELEZNICE V SLOVENIJI. — GOVOR MINISTRA SA OBRAČAJA. — TAKTIKA SAMOSTOJNIH KMETOV.

— Beograd, 12. julija. (Izvirno.) Na včerajšnji seji je finančni odbor sprejel zakon o ameriškem posojilu v znesku 100 milijonov dolarjev. V odboru je bila včeraj zanimiva debata o gradnji železniških prog. Minister saobračaja Andrija Stanić je porabil priliko, da je v daljšem eksponatu očrtal bistvene točke vladnega programa o gradnji novih, preprotnih železniških prog, ki naj bi vezale notranjost države z Jadranskim morjem. Ekspozicija ministra saobračaja so vsi parlamentarni krogi sprejeli z velikim zanimanjem. Posojilo se po izjavi ministra saobračaja uporabi:

1. V kritje 7% 500 milijonskega notranjega investicijskega posojila.
 2. V izpolnilo 30 milijonskega posojila za gradnjo mostov in 3. za gradnjo Jadranske železnice.
 Minister saobračaja je finančnemu odboru predložil detailirani načrt o gradnji raznih železniških prog. Po tem načrtu se v prvi vrsti namestila reorganizirati železniški promet in sploh promet spraviti v normalno smer. Po načrtu ministra saobračaja se zgrade sledeče železniške proge:

- 1.) Proga Beograd-Kotor v dolžini 580 km., t. j. glavna proga projektirane Jadranske železnice.
- 2.) proga Pančevo-Beograd;
- 3.) proga Split-Sarajevo-Mostar.
- 4.) Niš-Prokuplje-Priština.
- 5.) Ohrid-Skopje;
- 6.) Požarevac-Grahovo;
- 7.) Kragujevac-Kraljevo-Mitrovica;
- 8.) Kočevje-Vrbovsko (preko Brod-Moravice.)
- 9.) Beograd-Sabac-Foca; (Bosna);

- 10.) Rogatec-Krapina.
- 11.) Veles-Stip;
- 12.) St. Janj-Sevnica (zahteva samostojnih kmetov).
- 13.) Split-Sibenik-Bakar.

Minister saobračaja je dalje podal podroben načrt o vporabi posojila. Med drugim je naglašal, da se iz posojila nabavi v prvi vrsti železniški material in da se iz tega posojila zgrade tudi železniške delavnice oz. da se razširijo nekateri kolodvori. V splošnem ni prodrlo stališče samostojnih kmetov v finančnem odboru je pričakovati, pride posojilni zakon pred plenarno skupščino tekom treh dni.

Po končani debati je finančni odbor sprejel posojilni zakon z 12 glasovi proti 6. Posl. Radović je določil za glavnega poročevalca v plenarni narodni skupščini. Kakor je pričakovati pride posojilni zakon pred plenarno skupščino tekom treh dni.

— Beograd, 12. julija. (Izv.) Kakor je bilo javljeno, je finančni odbor sprejel zakon o ameriškem posojilu v znesku 100 milijonov dolarjev z 12 : 6 glasovom. Minister saobračaja Andrija Stanić je v svojem obširnem eksponatu o investicijah za izboljšanje železniškega prometa naglašal tri bistvena načela: 1. Treba je izboljšati sedanje železniške proge in zgraditi nove železnice. 2. Treba je od posojila vzeti tudi znesek za gradnjo šol in bolnic. Za bolnice je določen kredit v znesku štirih milijonov 700.000 dolarjev. 3. Kontrola o uporabi posojila naj vodi finančni odbor.

— Beograd, 12. julija. (Izv.) Po končani seji je zastopnik SKS obvestil o izidu glasovanja poljedelskega ministra g. Ivana Pucila. Ker samostojni niso prodrli s svojo zahtevo glede železnice Kočevje — Jadransko morje, je minister Pucil včeraj po seji finančnega odbora obiskal ministrskega predsednika ter mu zadevo pojasnil. Splošno pričakuje, da namerava Sa-

mostolna kmetiška stranka izvajati gotove politične konsekvence. Zadeva pride na današnji seji ministrskega sveta v razgovor.

— Beograd, 12. julija. (Izv.) Muslimanska skupina Maglajci - Karamahmedovič se zavzema za progo Tuzla — Sarajevo.

Narodna skupščina.

NADALJEVANJE DEBATE O PRORAČUNU.

— Beograd, 12. julija. (Izv.) Predsednik narodne skupščine dr. Ribar je otvoril sejo ob 9.30. Po končanih formalnostih je skupščina takoj prešla k debati o proračunu.

Posl. Pera Marković (dem.) je v polemiki proti izvajanjem opozicije s posebnim poudarkom naglašal veselje, da more prvič glasovati za redni letni proračun nječinene države. Kakor so demokracije z veseljem glasovali za ustavo, tako bodo tudi glasovali za prvi proračun, ki bo mudil državi prvi temeljni kamen za konsolidacijo financ in narodnega gospodarstva.

Posl. Ljuba Jovanović (rad.) je med splošnim zanimanjem in veliko pažljivostjo celokupne zbornice imel velik in zelo pomemben političen govor o proračunu. V svojem govoru je naglašal, da proračun sicer se ni popolnoma točen in s finančnega stališča povsem idealen, vendar je to prvi korak k izboljšanju finančnega položaja. Obširno je govoril o hrvatskem vprašanju in stvarno pobital znani Trumbićev govor. Med drugim je prečital zgodovinski manifest, ki ga je izdala vlada tri dni po napovedi vojne od strani Avstrije, manifest, ki je že tedaj naglašal popolno ujedinenje Jugoslovenov in pomembno omenjal osvobodjenje Hrvatov. Dalje je omenjal krisko proklamacijo, izdano od ministrskega predsednika Pašića. Tudi ta proklamacija je lasen dokument, da so bili Srbi, Hrvati in Slovenci skupni borci za narodno svobodo. Srbija je vedno vodila jugoslovensko politiko, dočim je dr. Trumbić v emigraciji sprva osnoval poseben hrvatski odbor. (Zivahno odobravanje, klici: »Tako je! Istina je!«)

Stvarno je zavračal dale govorovnik vse oblike, da bi bila Hrvatska amputirana, oz. parcelirana. Med viharim odobravanjem je slovesno izjavil: »Ne govorimo o amputaciji, ki ne bo nikoli nastopila. Kdor hoče govoriti o amputaciji, naj pomisli, da te ne izvrši niti Srb, niti Hrvat, niti Slovenec, temveč edino kak tujec. Tulec pa ni!«

Posl. Brodar je v svoji konfuznosti začel kritizirati proračun. Napadal je našo hrabro vojsko in orožništvo. Njegovi neokusni napadi so vzbudili v zbornici splošno smeh. Govorili so dalje še trile drug poslanci, na kar je bila seja ob 20.30 zaključena. Prihodnja seja je v petek ob 10. popoldne.

BRAJTE IN SESTRE!

ZBIRAJTE PREDMETE

22

I. JUGOSLOVENSKO SOKOLSKO RAZSTAVO!

Ivan Lapajne:

Dr. Janez Mencinger.

Bil je velik poštenjak, učenjak, modričan, značaj, Slovenec prve vrste. Kot odvetniški koncipient je služil pri slavem dr. Razlagu v Brezicah, ki je bil kratko dobo celo deželni glavar v Ljubljani in je že l. 1879 umrl. V sosednjem Krškem je našel Mencinger družico svojega življenja. Ko je bil odvetnik v Kranju, je imel za koncipienta dr. Ivana Tavčarja, ki je visoko čislal svojega šefa, kakor je slednji zelo cenil Tavčarja, s katerim sta bila ostala velika prijatelja do smrti.

Po smrti duhovitega slovenskega odvetnika dr. Kocelija v Krškem, se je preselil dr. Mencinger iz Kranja v Krško, kamor ga je mikalo veliko lepo posvetilo njegove soproge na Trški gori, imenovano »Meniškok«. To posvetilo so speli pred Jožefom II. avguštinci, ki se nesešili v sedanjem frančiškanskem samostanu v Ljubljani. Imeli so v Radočah lepo posvetilo. V Kranju je dr. Mencinger predsednik čitalnice in enoloh načelnik narodnim korporacijam ter pospešitelj vseh narodnih podjetij. Enako je deloval tudi v Krškem, kjer je na prigovarjanje Slovencev prevzel za eno dobo mesto župana, da je rešil narodno čast, kar bi bil slo-

to mesto zasedel kak neposoben, malo ali nič naroden meščan.

Dr. Janez Mencinger je bil velik šolski prijatelj in v tem oziru poleg državnega in deželnega slovenskega posla. Viljema Pfeifferja svoj največji dobrotnik. V okrajnem šolskem svetu sta zastopala ta rodoljuba deželni odbor in se zavzela krepko za šolske in narodne pravice. Oba sta bila, zdaj eden, zdaj drugi predsednika krajnega šolskega sveta. Dr. Mencinger je bil tudi krajni šolski nadzornik. V tej lastnosti sta oba pospeševala ljudsko in meščansko šolo, podpirala oba šolska voditelja, nadučitelja in mene. V tej lastnosti sta bila skromna in sta vse zaupala šolskim voditeljima. Mene sta oba, posebno v okrajnem šolskem svetu skozi 10, 15 in več let branila, ko so me nepostavno preganjali nemški glavari: Schönwetter, Schönberger in drugi, posebno pa nemški nadzorniki: Knapitsch, Benda, Proft, Belar. Brez teh dveh zagovornikov bi me bili že veliko prej odslovili. S pomočjo teh dveh rodoljubov sem pa vendar služil na meščanski šoli v Krškem 28 let.

Dr. Janez Mencinger mi je pa tudi zaupal glede obeh posojilnic v Krškem, ki sem ju ustanovil in vodil. Mencinger je namreč svoje prihranke nalagal v naši »Okrajni posojilnici«, kateri je tudi kot pravnik svetloval vedno do-
 mo. V političnih zadevah je bil zelo

dosleden, pa zmeren. Glede slovenskih strank je bil precej nevtralen, čeprav ni nikdar dvomil, da ne bi bila napredna slovenska stranka prava narodna stranka, ki je bolje zastopala narodne interese od nasprotne konservativne stranke.

Svoje otroke je vzgojil seveda v narodnem duhu in vsem sinovom je privoščil visokošolsko izobrazbo, tako da so postali: eden profesor, drugi odvetnik, tretji okrajni glavar, četrti inženir. Njegova edinica, jako narodna hči, se je omožila z narodnim notarjem Premrlom v Kobaridu, od koder so ga Italijani med vojno pregnali in ga internirali v Rimu. Soproga notarja Premrla je že pred leti umrla, umrl je pozneje tudi njen edini sinček. Mencingerjeva vdova je tudi umrla že pred petimi leti na griži. On pa počiva na krškem pokopališču poleg hčere. Poleg njegovega groba je spominček njegova hčere in vnukinja.

Zivljenje in lastnosti tega odličnega pisatelja, so ugajale celo našim duhovnikom, in pridigar v župni cerkvi v Krškem so ga je pri neki priliki lepo spominjal ter omenil zlasti njegov nagrobni napis, ki se glasi: »Tukaj počiva dr. Janez Mencinger, advokat. Svojega življenja pravdo je začel 26. III. 1838 in nedovršeno končal 12. IV. 1912. Bodi mu sodba milostljiva«.

Louisa de la Ramée (Quida):

Kneginja Vjera.

Roman.

»Ali res?« se je čudila Vjera. »Neki ribič mi je nedavno zagotavljal, da bo do novega leta lepo vreme.«
 Corréze je položil svojo roko na bok njenega čolna. »Ribiči so včasih preveč zaupljivi. Barva neba na jugu mi ne obeta nič dobrega. Če bi vam smel svatovati, okrenite svoj čoln. Saj veste, precej daleč od obrežja ste.«
 »Vi ste prav tako daleč.«
 »Samo zato, ker sem sledil vam.«
 Vjera ni odgovorila, toda krenila je nazaj. »Vidite,« je rekla, »ubogam vas, da si na nebu povsem jasno solnce.«

Pokazal je iznova na majhen bel oblak na jugu. »Vesenoč je menil,« nevihta pride odondod, in ko se dvigne, izgine solnce v eni minuti.«
 Resnično je zapihljal veter, pripluli so oblaki, in kmalu je bilo nebo nad njima vse evinčeno. Valovi so se dvigali višje in višje. Vjera je zvila svoje jadro in veslanje ji je postalo čimdalje težje.

»Dovolite,« je rekel Corréze. Privzal je prednji del svojega čolna k zadnjemu delu njenega, in je skočil v njeno ladjo.

»Če postane morje še nemirnejše,« se je vprašal, »ne boste mogli hkratu veslati in krmariti. Ali dovolite, da vzamem vašo vesla?«

Dala mu ju je brez besede in je prišla za vrv krmila. Uvidela je, da ima prav.

Zabučal je močan veter, ki je kar žvižgal preko morja. Morje se je valovalo in penilo, par povodnih ptic je vreščaje letelo nad njim. Niti Vjera niti Corréze nista izpregovorila besedice. Pevec se je sklonil globoko na vesla. Vjera pa je obračala čoln proti obali. Oba sta se nehote spominjala nekdanje skupne jutranje vožnje v Trouville, toda oba sta molčala o tem.

»Prav nobene nevarnosti ni,« je dejal, ko so bele pene brizgale v njun čolnček.

Vjera se je smejala. »Saj se ne bojim. Ali mislite, da se bojim?«
 »Ne, kneginja, strahu ni v vašem značaju. Marsikatera druga pa bi se bala, kajti kmalu se postavi morje kakor stena med naju in mad kopno zemljo.«

Naenkrat je dejala: »Samo nekaj mi je žal: kriva sem jaz, da ste se podali v nevarnost. Mislim namreč, da je vendarle opasno...«

»O, kar se tega tiče —« je vzkljnil smehljaje Corréze. Sam pri sebi pa je mislil: »Z njo skupno umrati, kako bi bilo to!«

Proračun mestne občine Ljubljanske.

Proračun mestne občine Ljubljanske za leto 1922-23 je bil po določilih občinskega reda 14 dni občanom na vpogled in ni bila proti njemu vložena nobena pritožba. Potrebščina mestnega proračuna znaša . . . Din. 9.245.585.— pokritja pa je . . . > 4.081.116.—

torej je primanjkljaja Din. 5.164.469.— ki ga je treba pokriti z občinskimi davčninami in dokladi.

Vzroki, da so mestne potrebščine dosegle znatno vsoto skoraj Din. deset milijonov, so v prvi vrsti sledeči: Opo- tovanje povišanje delavskih mezd, kar elasti močno podražuje vzdrževanje cest in ulic, draginske doklade vsem mestnim uslužbencom in vpokojencem, neodoljive poplave na vseh mestnih poslopih, povišanje ubožne podpore, zboljšanje prehrane vsem revežem v mestnih ubožnicah, obrestovanje in amortizacija po bivšem občinskem svetu najetih posojil, in sicer: Din. 5 milijonov za popravilo cest in ulic ter pravo kanalov, Din. 750.000 za zgradbo stanovanjske hiše na Prulah, Din. 2 milijona 500.000 za zgradbo dveh stanovanjskih hiš, Din. 3.750.000 za zgradbo novega šolskega poslopja, Din. 1 milijon 250.000 za razširjenje mestne ubožnice, Din. 390.000 za nakup motorne brizgalne za gasilno društvo, Din. 1 milijon za pokritje proračunskega primanjkljaja v letu 1921-22 in še vseh prejšnjih posojil, ki so jih najeli bivši občinski sveti. Izmed občutnejših stroškov naj bodo navedeni le nekateri: vzdrževanje mestnega stanovanjskega urada, pomnožena javna plinova in električna razsvetljava, nove nabave in poprave v šolskih poslopih, naprava centralnega šolskega vrta in igrišča, poklicno gasilstvo, paviljon v Zvezdi, podpore raznim društvom in dobrodelnim zavodom itd. itd. Da je morala mestna občina s primernim zneskom poskrbeti tudi za vsesokolski zlet, je umevno, saj mesto Ljubljana nikakor ne more prezirati svojih gostov in ima tudi naravnost dolžnost popirati vse velike priredbe, pri katerih privra v naše mesto mnogo tisočev ljudi, ki pu- ste v Ljubljani milijonske zasluzke. Tako postopajo vse občine in s tega vidika se neguje sploh ves promet s tuji.

Vladni komisar je odredil, da po- biraj mestna občina v pokritje zgoraj navedenega primanjkljaja v letu 1922 — 23 sledeče davčnine oziroma doklade: 1. Na hišno-najemni davek, kakor doslej, 35 odstotkov, na zemljiški davek in na splošno pridobitno IV. raz- reda davčnih obvezancev 100 odstot- kov in na vse druge davke, izjemši osebo dohodnino, 135 odstotkov. Te občinske doklade so še vedno nižje, kakor v drugih avtonomnih mestih Slovenije. 2. Gostaščina. 3. Davščina na vozne listke električne cestne želez- nice. 4. Davščina na vozila. 5. Davščina na prenočišča. 6. Dosedanja trošari- no na vino. 7. Veselični davek v dvojni dosednji izmeri. Ker te doklade in davščine primanjkljaja daleko še niso krile, treba je bilo misliti na nove vire dohodkov, ki ne bi preobremenili zadeli konsumentov, vendar pa s kolikor mo- goče nizkimi rezijskimi troški imeli primeren uspeh. Da je občinska davšči- na na ponočni obisk gostiln in kavarn in davščina od iger v gostilnah in ka- varnah ob današnjem času in ob da- našnji draginji povsem umestna, je iz- ven vsakega dvoma. Nadalje je poskrbel vladni komisar za to, da pobiraj mestna občina občinsko davščino od prirastka na vrednost nepremičnin, ki ga je do zadnjega časa pobirala država, a ga ukinila. Da imajo edino le občine pra- vico do te davščine, utegne biti itak vsakomur znano. Dosedanje tržne pri- stojbine so se povišale na ta način, da so se izpremenile iz kron v dinarje ter znašajo sedaj za vola ali bika 5 Din., za kravo in telico 4 Din., za drobnico pa 2 Din. Novi davščini, ki jih je mo- rala uvesti mestna občina in ki sta bili že sklenjeni v odseku bivšega občinske- ga sveta, sta tržnina in uvoznina. Obe davščini ima Zagreb in Beograd že od

nekadaj, razlika je le ta, da se bosta po- birali v Ljubljani v najnižji izmeri, dočim sta v obeh omenjenih mestih do- kaj občutnejši. Tržnina se bo pobirala od blaga, ki bo na mestnem svetu na prodaj. Od male perutnine na primer se bo pobirala pristojbina 25 para, od gosli ali purana pa 50 para. V ravno tako skromnih mejah se bo pobirala uvoznina, ki znaša od blaga za prehra- no pri vagonu 10 ton Din. 10 ali za vsa- kih 10 kg 1 paro. Od blaga, naloženega na vozu s dvema konjema, se bo po- birala pristojbina Din. 2. Uvoz do vseh- tih 50 kg teže pa je davščina popolnoma prost. Da bi imela neznatna pristojbina za posledico znatno podražje živ- ljenjskih potrebščin, je pač težko mi- sliti. Strah pred ogromnimi davčnimi bremenmi torej ni utemeljen in utegnejo članki, ki o tem govore imeti za posled- dico edino le to, da bo brezvesten pro- dajalec plačano davščino tembolj brez skrbi v stokratnem iznosu prevrnil na konsumenta.

Kljub vsem naštetim davčninam in dokladam pa bo treba mestni občini štetiti na vseh koncih in krajih, ker proračunski primanjkljaj še vedno ni v celoti pokrit.

Politične vesti.

— Razprava proti bivšemu avstrijsko- mu majorju Stenzlu. V Osluju v Slavoniji se je vršila te dni pred tamošnjo sodno javna razprava proti bivšemu žandarmerijs- kemu avstrijskemu majorju Stenzlu, ki je v Zemunu in Sremsu v času vojne izvrševal zverinstva nad Srbi. Številne priče so so- glasno potrdile Stenzlove zločine. Sodišča pa je po dolgi razpravi izrekla opustilo razsodbo, češ, da je Stenzl kot bivši oficir avstro-ogrske vojske moral vršiti ukaze svojih predstojnikov. Ta izid razprave, za katero je vladalo veliko zanimanje, je mar- škoga presenetl. Srbski listi pravijo, da razsodba osijeke sodnije izpodkopava za- upanje v pravico v naši državi, kadar gre za Srbe in vprašale: »da nema možda u osjećem sudu Frankovaca?«

— Pametne besede. »Jugoslovenski list« piše med drugim: Treba je strogo razlikovati, toda ne po plemen- skem korenu, ampak po človeku, me- ščenju, državljanu. Ni vsak sovraženik države, kdor je Hrvat, nasprotno pa tu- di ni vsak prijatelj, kdor je Srb. Pozna- mo mnogo dobrih, poštenih, državi in narodu popolnoma vdanih Hrvatov, s katerimi se postopa z nezaupanjem. Na ta način se jih sili v tabor elementov, ki so nasprotniki naše države. Ocenje- vanje ljudi po poštenosti in sposobnosti bi primoglo k temu, da bi se temni elementi ne mogli ponašati s svojim plemenskim mučenstvom.

— Italijanska žurnalistična pošte- nost. Italijanski listi priobčujejo zad- nje čase razne dopise iz naših krajev, ki izvirajo iz neposredne bližine za- stopnikov italijanske vlade v naši drž- avi. Zlasti se zdi, da je italijanski kon- zulat v Splitu tajna ekspozitura fašis- tovske in nacionalistične italijan- ske listov, ki prinašajo dopise, katerih vsebina je vzeta iz razgovorov ita- lijanskega konzula z našimi politiki in državnimi funkcionarji. Seveda je vse- bina že v bistvu napačna, ker se ne strinja z resnico. Med listi, ki priobču- jejo te dopise, je v prvi vrsti tržaška »Sera«, večerna izdaja dnevnika »Era Nuova«, ki je zagrešila še kaj hujše- ga. Glavni urednik tega dnevnika je g. Bruno Astori, ki je užival v Beo- gradu našo gostoljubnost in kateremu se je posrečilo, da je prišel do razgo- vorov z našimi ministri. Ta list je pri- občil ob priliki poroke našega kralja naravnost odurne vesti, o katerih je pi- sal, da jih priobčuje neki beogradski monarhistični dnevnik! Ko bi kak naš list pisal podobno o italijanskem kra- lju, bi bil brezdvomno ustavljen v smi- slu naše ustave. Italijanska državna oblast pa je brala dotični dopis iz Beo- grada in preprečila razširjenje laži. Tu ne gre samo za moralno odgovor- nost italijanskih nacionalističnih žur- nalistov, ampak v prvi vrsti za moralno odgovornost italijanske vlade, ki dopu- šča tako pisanje. Naši merodajni krogi pa naj v bodoče pazijo na podobne ita- lijanske goste v Beogradu.

»Ali stanujete tu v bližini?«
»Za par dni — za par ur. Priha- jam iz Milana in odhajam v Pariz. Saj veste, vedno sem le pitč selice.«
»In nočete počakati — mojega mo- ža?« je vprašala z nekim samozata- jevanjem. »Hotel se vam bo zahvaliti. Hotel . . .« Končala ni stavka; zdelo se ji je, kakor da se mora zadušiti nad temi besedami.
Corrèze se je poklonil.
»Ako vas morem prepričati, da ni- sem storil ničesar za vas, kar bi za- htevalo zahvale, naj vas vsaj opominim, da je vaša obleka še vedno mokra, ka- kor tudi moja.«
»Da nisem mislila na to. Gostovo. Potem vam smem vsaj ponuditi voz?«
»Če dovolite, tudi tega ne. Urna hoja bo ugodnejša zame . . .«
Knez Zurov se je vrnil v Monte Carla prav židane volje. Prilglat je ja- ko mnogo, se imenito zabaval in je pripeljal veliko število prijateljev se- boj k obedu. Ko je zvedel, kaj se je zgodilo, je pogledal Viero, kakor da ne ve, ali naj se smeje ali jezi.
»Usojeno vam je, da vedno doživ- ljate romantične stvari. Pravite, da vam je rešil življenje. Uverjen sem, da nekoliko pretiravate, ker ste sentiment- talne narave. Potem pa imate čudno srečo, da povsod naletite na tega pe- ca, kadar ga potrebujete. Apropo,« je končal, »ali se vam zdi umestno, da se mu zahvalim? Kje ga morem dobiti?«
»Tega vam ne vem povedati.«

Bila sta resnično v veliki nevarno- sti. Parkrat se je prav zdelo, da pogol- tnejo valovi njuno brehovo lupino. Ka- kor je prerokoval, se je morje kakor stena nakopilo pred njima. Ampak Corrèze na svoji veslarski klopici ni izgubil svoje moči in Vjera ob krmilu ne svojega mira. Naposled sta priplula preko nevihte in hruma do kože premo- čena, a nepoškodovana do nabrežnih stopnic vile.
Dvignil jo je iz čolna.
»Rešili ste mi življenje,« je rekla Vjera. Nagnil se je globoko, a si ni niti dovolil, da bi ji poljubil roko. »Sre- čen sem,« je dejal preprosto.
Ko sta stopala na kopno, je lilo curkoma. Valovi so bobneče udarjali ob vrtno zidovje.
»Saj pojdete pač z menoj in počaka- te konca nevihte?« je vprašala.
Corrèze se je obotavljal. »Jaz, — v hiši kneza Zurova?«
»V moji hiši,« je odgovorila oči- tajoče.
»Predobra ste, milostiva. Toda če dovolite, se vendar raje tu poslovim od vas, dasi se podajam v nevarnost, da me smatrate za nevarnež.«
Vjera ga je pogledala, on pa ni ho- tel razumeti, kar je tako jasno izražal njen pogled.
»Rešili ste mi življenje,« je začela zopet tiho.
»Nikakor ne. Veliko preveč anga- lov varuhov čuva nad vami, da bi po- trebovali za to ubogo človeka. Dovo- lite, da se pripravim.«

šča tako pisanje. Naši merodajni krogi pa naj v bodoče pazijo na podobne ita- lijanske goste v Beogradu.

— Nov ruski protiboljševiški list. V Sofiji prične izhajati protiboljševiški list »Rus«.

Cilji in sredstva telesne vzgoje.

Če preiskujemo nadalje, katera se na- čela telesne vzgoje, moramo imeti vedno pred očmi zamišljeni cilji: telo mora pridobi na sili, gibčnosti in zdravju; posamez- nika je treba telesno izpopolniti v soglasju s duševnim življenjem na nlega lastno sre- čo v prospek celote. Z ozirom na cilje je umestno vprašanje, kaj pomeni telovadba za človeka, ki je v sedanjosti dobi telesno malo ali pa enostransko zaposlen? V čem se razlikuje gimnastično ali športno giba- nje od vsakega drugega? S telesnim delo- vanjem — s poklicnim delom — človek skuša vsvarljati vrednote, ki gredo sicer njemu v korist, ki se pa ne tičejo nepo- sredno njegove osebe; tu gre za gnetil do- biček, za uspehe in drugo. S telovadbo ustvarja človek tudi delo, toda potom nje dosega vrednote, ki so neposredno njemu v korist: zdravje, silo in odpornost, sami važni predpogoji za uspešni boj za obstan- ek. Razen omenjenih sredstev, po katerih se lahko oceni telesno delo, je treba na še povdariti, da je telesno delo sploh življen- ski predpogoj za vzdrževanje pravilnega delovanja celoga organizma. Katero giba- nje, katero telesno delo je torej telesu ko- ristno? Tako delo, pri katerem izhajajo te- lesni gibi iz delovanja vseh mišičnih skup- lin; pri katerem povečana premena snovi v mišicah vodi k temu, da narašča ob- seg in izdatnost mišic; pri katerem je iz- vršitev dobrih nalog možna brez škode na telesu in na duši. Enostransko poklic- no delo je tudi delo in vendar ne koristi organizmu in to zategadelj, ker se pri tem nekatere skupine mišic prenapenjajo, druge pa sploh ne delajo, tako da utrjujeval- snovi zdelanih mišic preplavljajo cel orga- nizem in s tem povzročajo splošno utrue- nost. Človek je dandanes z glavno in roka- mi zaprežen v kolesje najrazličnejših stro- jev in postaja tako sužen iz gospodarja; šele v dobi oddiha opaža, da ga enostran- sko napetje mišic v slabši, kar prepreču- je pravilno premeno snovi; da ga enostran- sko delo ogroža in da mora biti izravnano s harmoničnim vezbanjem celoga telesa. Fiziološka potreba vzdržati vse sile telesa na višku delazmožnosti zahteva, da se iz- datno urlo celo telo, zlasti pa nlega zane- marjeni del. Telovadba torej ne stremi za tem, da se strastno in nepremišljeno po- svečamo raznim tekmovalnim borbam, razburjamo svoje živce in se uničujemo z rekordi. Telovadba, metodično gojena, naj nadomesti izgubo na zdravju, ki jo utrpi- mo v vsakdanjem življenju, naj poveča si- lo in izdatnost telesa. Le oni pravilno ra- zumeva pomen telovadbe, ki svoje telo krepi s telovadbo in na sebi samem čuti blagodat, ki izhaja iz telesnega delovanja.

Posledice pravilne telesne vzgoje se da- do dokazati na vseh organih, ki tvorijo človeško telo. Prvi in najvidnejši znak je povečanje telesne sile, ki se spozna iz vzrasta mišičevja in nlega delazmožnosti.

— Delazmožnost okostja in mišičevja se poveča

z vajami brez orodja — s hojo, tekom, s prostimi vajami,

z vajami, pri čemer so roke obremenje- ne z rokami, drogovi, krogli, kame- njem, orožjem.

s tekmo na smučeh, z drsanjem, kole- sarjenjem,

z vajami z odporom, — pritiskom, na- teganjem, s sabljanjem, veslanjem.

Z orodnimi vajami. Ker gre za enako- merno izvežbanje celoga pregibljivega me- hanizma, je treba seveda zavreči kot ne- smotrene take vaje, s katerimi se enostran- sko razvija omejeno število mišic; sem- spada dviganje težkih bremen, številne orodne vaje (specializacija na bradli, krogli it. dr.). Enostranske vaje so umestne samo tedaj, če je treba okrepiti tiste sku- pine mišic, ki so v vsakdanjem življenju premalo zaposlene oz. prenapenjene; z metodičnimi gimnastičnimi vezbami se je treba zlasti pri otrocih in mladini boriti proti posledicam slabega držanja telesa, treba je okrepiti podhrbno mišičevje, pre- utrjeno od dolgotrajnega sedenja in pri deklah je zlasti važna okrepitev trebuš- nih mišic.

Pri telesnih vajah je treba posvečati pozornost celotnemu učinku vžbe, t. i. nje- nemu vplivu na vse življenske funkcije. V tem oziru je pa mnogo važnejši vpliv telo- vadbe na dihalne organe in obtok krvi kot pa na razvoj mišičevja. V vezbani mišici se odigrava živahen oksidulacijski proces, ki ustvarja toploto in živo silo, ki se izraža v mehaničnem delu; za to je potrebna, da kri dovala kisika in živinski snovi v mišice; spaljeni ostanki omenjenega oksidulacijskega procesa so ogljikovi kisik, voda in nekatere sestavine urina.

Razume se, da je poraba kisika in izlo- čevanje ogljikovega kisika odvisna od veli- kosti mišičnega dela in toplotne produkcije; zato pospešuje telesno delo v veliki meri gorilne procese in preembo snovi v te- lestu. Da se pa nadomesti zvišana poraba ki- sika in odstrani ogljikovi kisik, je treba po- večane delavnosti dhati; to se kaže v tem, da se množijo številni dihalni procesi v človeški enoti in da se dihanje splošno poglobi. Po- leg večje množine kisika potrebne delujo- ča mišica večjo množino živinskih snovi in zato se poveča dotok krvi po splošno ve- livarnem zakonu: ubi stimulus, ibi affluxus. Kakor dihalna, tako tudi srce nstrece no- vačnim zahtevam, in sicer tudi v dvojnem oziru: prvič se zviša število skrcen v ča- sovni enoti, drugič pa se poveča tudi mno- žina krvi, ki lo poganja v obtok vsako sk- rcenje srca. Telesno delo povečava obkro-

no mišičevje, toda tudi na srčno mišico ima delo mišičevja blagodejen vpliv; srčna mi- sica se tudi siri in v tem slučaju govorimo o delovni hipertrofiji srčne mišice; ta pa pri normalni prožnosti srca ni nezdrav po- jav, temveč pomeni povečano delazmožnost srca, sposobnost, prilagoditi se stopnjeva- nim zahtevam.

(Dalje prih.)

Kulturna.

OBČNI ZBOR »GLASBENE MATICE«.

V ponedeljek se je vršil redni občni zbor »Glasbene Matice«. Predsednik dr. Vladimir Kavčičar je ugotovil, da »Glasbena Matica« v kratkem dopolni svo- jo 50letnico, ker bo 24. septembra poteklo 50 let, odkar se je leta 1872 vršil prvi občni zbor. Jubilej proslavi »Glasbena Matica« ob obletnici na posebno svečan način. Pred- sednik je v svojem nagovoru omenjal de- lovne konservatorija ter znamenite na- stopne orkestralnega društva in pevskega zbora. Zal, da vse to eminentno kulturno delo obce narodnega pomena ni našlo pra- vega umevanja na merodajnih mestih.

Podržavljenje konservatorija, ki je bila gotova stvar, so nam preprečili tuk pred izvršitvijo, dasi je slo za bore 3 milio- ne kron. Vsi tedaj je »Glasbena Matica« zašla v težke finančne nepravilke, ki iz njih skoro ne vemo izhoda. Grozi opustitev konservatorija, vsaj pa močno skrajšanje njegovega delokroga. Predsednik ponovno apeluje na merodajne kroge, naj spoznava- lo visoki pomen »Glasbene Matice« v kul- turnem razvoju našega jugoslovenskega naroda.

Taljiško poročilo je podal glavni talnik Karel Mahkota, blagajniško pa dr. Jan- ko Žirovnik. Po poročilu preglednikov je odbor dobil odpuščino. Ker je bil od- bor lani voljen na dve leti, je odpadla po- treba novih volitev. Predsednik je zaklju- čil občni zbor, izrekač zahvalo vsem ču- niteljem, ki so se izkazali naklonjene dru- štvu, ministrstvu prosvete in soc. politike ter pokrajinski upravi, zlasti tudi še časo- pislu. Posebna hvala pa gre profesorjskemu zboru z ravnateljem g. Matejem Huba- dom na čelu ter vsem gospodom odbor- nikom, ki z veliko vno in požitvovno- stjo vrše svoje delo.

JUGOSLOVENSKO KULTURNO DE- LO V FRANCJIJI.

Jugoslovenska ustanova Ernest Denis.

Na glavni skupščini »Instituta d' Etudes Slaves« v Parizu sta referirala ravnatelj g. Antoine Meillet, profes- sor na Collège de France, in glavni tajnik g. Louis Eisenmann, profes- sor na Sorboni, o »Ustanovi Ernest Da- nisa«, ki jo je ustanovila naša vlada s poklonitvijo 25.000 frankov. Z obrest- mi te vsote se bo izplačala vsako leto nagrada za najlepše delo o naši domo- vini, pisano v francoskem jeziku na te- melju idej našega velikega prerano umrlega prijatelja Ernesta Denisa. Pi- satelj mora biti Francoz. Delo mora biti napisano v duhu našega narodnega in državnega edinstva.

Glavna skupščina je z zadovolj- stvom sprejela to poročilo in naložila upravnemu odboru dolžnost, da izreče jugoslovenski vladi svojo zahvalo.

»Ustanova Ernest Denis« bo slo- vesno inaugurirana 5. januarja 1923, ob priliki druge smrtne obletnice Er- neta Denisa. Slovesnost se bo vršila v novi dvorani razširjenega »Instituta d' Etudes Slaves«.

Od Vardarja do Istre.

Naše prosvetno ministrvo je naka- zalo podporo »Institutu d' Etudes Sla- ves« v svrhu izdaje knjige, ki bo vse- bovala članke Ernesta Denisa o našem ujedinenju in o naših narodnih pravi- cah. V knjigi bodo med drugimi tudi sledeči članki: »Od Vardarja do Istre«, »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Sloven- cev«, »Bolgari in zavezniška diploma- cij«, »Od Varšave do Beograda«, Pre- sednik Masaryk in Jugoslovenec, »Slo- venski del jugoslovenskega naroda«, »Voditelji italijanskega nacionalnega ujedinenja in jugoslovenska ideja« itd.

Za izdajo te knjige bo preskrbela vse potrebno jugoslovenska sekcija. Podpredsednik Instituta g. Emile Ha- umant, profesor na Sorboni, bo napisal predgovor v imenu Francozov.

Predavanje srbsko - hrvatskega jezika v Parizu.

V Društvu za propagando tujih jezi- kov in v šoli za vzhodne jezike se končajo 15. julija predavanja iz srbsko- hrvatskega jezika in jugoslovenske književnosti. Šola za vzhodne jezike je sedaj sestavni del Sorbone. Predavali so francoski profesor g. Vaillant ter naša profesorja g. Arnaudovič in Sbr- vac. Nekaj slušateljev na šoli za vzhod- ne jezike pride na počitnice v Jugosla- vijo, da se izpopolnijo v konverzaciji. Francoska vlada jim je na predlog In- stituta podelila denarno pomoč.

† Gospa M. Rudrauf - Denis.

Hči Ernesta Denisa gospa Rudrauf, ki je bila upravna tajnica »Instituta d' Etudes Slaves«, je vršila do svoje nenadne smrti prevzeto dolžnost. Bila je profesorica na pariškem liceju Montaigne ter je kot sotrudnica časopisa »Le Monde Slave« nadaljevala plemen- to tradicijo svojega očeta. V svojem tri- desetem letu je bila v francoskih in slo- venskih krogih znana kot resna zna- stvena delavka. Z njo smo izgubili ene- ga najkreativnejših zastopnikov naših kulturnih interesov v inozemstvu in redkega poznavalca naših razmer. Nie- ne dolžnosti so si medsebojno razdelili jugoslovenski, češkoslovaški in ruski tajniki.

Uspeh jugoslovenskega umetnika.

Član Narodnega gledališča v Beo- gradu g. Mihajlo Kovačević je 5. julija

končal svoje studije na pariškem kon- servatoriju. Kovačević je igral na za- ključnem konkurzu 3. dejanje »Ham- leta«. Ocenjevalno razsodišče mu je po- dtrdilo nagrado, ki jo je dobil že drugo leto svojih studij.

Francoska gledališka kritika spo- minja ob tej priliki na uspehe, ki jih je dosegel naš umetnik v pariškem Odeonu. Kritiko hvalijo njegovo izvrstno mimiko (Pavlovski v »Journ.«), inteli- gentno razumevanje in izrazitost igra (Noziera v »L' Avenir«), igral. tempe- rament in dobro kompozicijo svoje vloge (Louis Schneider v »Le Gau- lois«) in razumevanje osebnosti, ki jo predstavlja (André Beaunier v »Eho de Paris«). Tudi drugi listi hvalijo njegov talent in njegove zmožnosti. »L' Oeuvre« ga stavi na čelo vsem tuj- cem, ki so studirali na pariškem kon- servatoriju. A. Antoine, ustanovitelj pa- riškega »Svobodnega gledališča«, pri- poroča v »Information« gledališkim ravnateljem, naj predstavljajo »Bene- skega trgovca« s Kovačevićem v na- slovni ulogi.

I. Jugoslovenski vsesokol- ski zlet v Ljubljani.

— I. jugoslovenski vsesokolski zlet. Bratska sokolska društva se opozarjajo, da nemudoma vrnejo prijave pole, ki jih je razposlal železniški odsek za vsesokolski zlet. Društva, ki ne pošljejo pravočasno svojih prijav, ne bodo dobila železniških potovnih legitimacij ter zaradi tega ne bodo imela nikakega popusta za vožnjo v Ljubljano in nazaj. Brez železniških legiti- macij ne bo imelo nobeno društvo in nobe- na župa pravice do posebnega sokolskega vlaka. V interesu društev je torej, da ne- mudoma pošljejo svoje prijave, ker se na zakasnele prijave železniški odsek ne bo mogel ozirati. Z zakasnelimi prijavi delo društva železniškemu odseku nepravil- no, in zmešnjave ter ovirajo ogromno delo, ki ga ima izvršiti. Bratska društva naj nju- po upoštevajo ta poziv.

— Pohod na telovadišče. Vse članstvo koraka popoldne skupno na telovadišče. Skupni pohod velja kot izprevid in je ob- vezan za vse člane ljubljanskih žup v kroju, ki se nameravajo udeležiti vsesokol- skega zleta. Pohoda se udeležijo tudi vsi udeležniki ostalih žup, ki pridejo v kroju, v moški telovadni obleki, v ženski telo- vadni obleki ter volastvo. Članstvo župe Ljubljana se zbira točno ob trideset 15. pred Narodnim domom, istotam tudi čla- nstvo izven ljubljanskih žup. Članstvo župe Ljubljana I. se zbira v istem času na te- lovadišču »Tabor«. Točno ob 15. odkora- kata obe župi pred magistrat, kamor do- spe istočasno tudi volastvo. Sprevod se vrši od mestnega magistrata ob pol 10. proti telovadišču. Javna telovadba se vrši ob 17. Izvajale se bodo proste vaje članov, proste vaje članic, vaje volastva s puška- mi, vzorne vaje članov in članic na orodju in posebne točke. Bratska društva se opo- zarjajo, da ta dan ne prirejajo svojih pri- reditev, da bo članstvu omogočena čim- večja udeležba na pokrajinskem zletu, ki bo nekaka predskušnja za vsesokolski zlet.

— Tesarska dela na obsežnem telo- vadišču na ljubljanskem polju naglo napredujejo in bodo ob ugodnem vre- menju vse tribune in ostali prostori te- kom tega meseca dograjeni. Da bo tudi dohod na ta prostor za pešce in vozeve primerno in pravočasno urejen, se sa- mo po sebi razume.

— Dobava mesa. Prehranjevalni odsek I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani 1922 rabi večjo količino govelega, telečjega mesa in kraniških klobas za zle- tne dneve. Pogoliti: Prvorvrstna kakovost in točna dobava. Podrobnejša pojasnila daje zletna pisarna, prehranjevalni odsek I. Ju- goslovenskega vsesokolskega zleta v Lju- bljani. Priglasila do sobote, dne 15. julija 1922 vsaki dan ob 16. do 18.

— Češkoslovaški Sokoli v Beo- gradu. Po vsesokolskem zletu v Lju- bljani poseti okoli 2000 češkoslovaških Sokolov tudi v Beograd, kjer jim pri- pravljajo že sedaj bratski sprejem.

— Seje zletnega finančnega odseka se vršijo odsej redno ob četrtkih točno ob 8. uri zvečer v občinskih prostorih v Narodnem domu. Pozivljamo vse bra- te, da se sej udeležujejo redno in točno.

Sokolstvo.

— Pokrajinski zlet ljubljanskih žup dne 16. julija 1922. se vrši v Ljubljani na zlet- nem telovadišču za I. jugoslovenski vso- sokolski zlet. Udeležba na pokrajinskem zle- tu je obvezna za vse člane in članice obeh ljubljanskih žup, ki se hočejo udeležiti vsesokolskega zleta bodisi kot telovadci ali te- lovadke, bodisi v sprevodu, obvezen je pa tudi za vse načelnike in načelnice žup, včlanjenih v Jugoslovenskem sokolskem Savezu. Po možnosti naj se udeležijo po- krajinskega zleta tudi društveni načelniki in načelnice ter prednjaki in telovadci (te- lovadke) iz bližnjih žup. Pokrajinskega zleta se udeležijo tudi volastvo ljubljanske garnizije. S pokrajinskim zletom v zvezi je tekma članov in članic obeh ljubljanskih žup. Tekma se prične 16. julija ob 6. zlu- traju na zletnem telovadišču. Ob tel uri mo- rajto biti tekmovalci in tekmovalke nvršče- ni na zbrališču poleg oblačilnice. Oblačil- nica bo odprta ob 5. zjutraj. — Izkušnje članov in članic se prične ob 10. dopoldne, vodi jih savezni načelnik.

— Župni zlet C. S. Z. dne 18. in 19. julija v Celju. Z mrzlično pridnostjo se vrše tehnične priprave za letošnji župni zlet v Celju. Vsa udeležena društva od Zagorja do Oplotnice in Slovenjgrada se pripravljajo na častni nastop. Z ozirom na pomembnost predizletov, ki pripravljajo prvi »Jugoslovenski vsesokolski zlet« v Ljubljani se je določilo za letošnji župni zlet »zlati« in »srebrni« zlet — staro-

navno mesto Celje. Člani, članice, naraščajo in deca 22ih družtev C. S. Z. položijo v dne 15. in 16. julija račune o svojem delovanju in pozdravilo narodno občinstvo našega slovenskega mesta. Na tleh, kjer le bil še nedavno Sokolom zabranjen pristop, nas bo pozdravil naš prvi slovenski župan. Pozivamo narodno prebivalstvo našega mesta in okolice, da se globokega pomena tega trenutka zaveda in priredi Sokolom sprejem, kakršnega zasluži kot pionirji naše narodne in državne ideje, kot vzgojitelji naroda v telesnem, duševnem in pravem oziru. Narodni prebivalci celjskega mesta, razobesite ta dan zastave, okinčajte hiše in pozdravite Sokole srčno in prijateljsko. Zletni spored po sledeči: 15. julija popoldne tekma naraščala in članice na Glasiji. 16. julija ob 6. zjutraj tekma članov, potem sprejem gostov na kolodvoru, ob 11. povorka po mestu in pozdrav. Ob 13. popoldne javna telovadba in ljudska slavnost na Glasiji. Čene prostorom na telovadišču so sledeče: Sedež I. vrste 10 Din. II. vrste 5 Din, stolišča 3 Din, vstopnina k slavnosti 2 Din. Svira železniška godba iz Maribora. Na svidenje v Celju! Zdravo!

— **Železniške legitimacije za pokrajinski zlet dne 16. julija t. l.** so veljavne običajne, kakor jih uporabljajo za župne in društvene zlete. Te železniške legitimacije upravičujejo do polovične vožnje na vseh železnicah. Društva, ki jih nimajo v zalogi, naj jih nemudoma naročijo v savezni pisarni. Vsaka legitimacija stane 10 para. Na izhodni postaji kupijo člani cel vzorni listek, ki ima tudi veljavo za povratek iz Ljubljane. Železniške legitimacije je treba dati žigovati na izhodni postaji pri blazinah in pred odhodom iz Ljubljane v zletni pisarni od zletnega odbora.

— **Ljubljanski Sokol** naznanja svojemu članstvu, da so došli članski znaki, ki naj jih dvignejo oni, ki so preleteli člansko legitimacijo brez znaka. Vsi člani, ki še nimajo članskih legitimacij in znakov, se pozivljajo, da si jih nabavijo, ker se bodo morali legitimirati rediteltjem ob priliki Vsesokolskega zleta. Oni člani, ki še ne delujejo v nobenem zletnem odseku, se pozivljajo, da se čimprej priljavijo statističnemu odseku kot rediteltji za Vsesokolski zlet v Ljubljani. Obenem se naznanja, da posluje statistični odsek vsak delavnik razen torka in petka od 20. do 21. v društveni sobi v Narodnem domu.

— **Jezdni odsek telovadnega društva Sokol** v Ljubljani pozivlja vse brate jezdece, da se najkasneje do 14. julija 12. javijo za nastop ob priliki pokrajinskega zleta ljubljanskih žup, ki se vrši 16. julija 1922. Zlet je za vsakega brata obvezen. Prilave sprejema brat načelnik Franke, Gosposka ulica 17. Telefon št. 403. Zdravo!

— **Zlet Savinjskega Sokolskega okrožja celjske sokolske župe v Zalcu.** — Z izletom v Zalec so se pretečeno nedeljo dne 2. t. m. zaključili letošnji okrožni zleti. Od vseh strani se je zbralo v Zalcu številno Sokolstvo in lepa množica občinstva. Nastop je bil za sokolstvo zelo časten. Velikostno povorko je pozdravil pred občinsko hišo žalski župan g. Vabič, kateremu so odgovorili za žalskega Sokola br. Vinko Kukec, župni starosta br. dr. Sernec in za okrožje br. Kurnik. Popoldanski javni nastop, proste vaje in telovadba na broditu se je izvajala od moškega in ženskega naraščaja ter odraslih z največjo preciznostjo. Nastopili so Sokoli iz Zalca, Celja, Petrova, St. Jurja ob Taboru ter Vranskega. Ljudska veselica, pri kateri je sviral celjska železničarska godba, je potekla nad vso animirano. K šmarnskemu in žalskemu uspehu se mora celjski sokolski župi iskreno čestitati.

Razne stvari.

* Vzgojevalni pomen filmov. Birminghamski škof je predlagal angleški vladi, naj prisili lastnike kinematografov, da bi se vršile dopolne in popolne samo vzgojevalne predstave za mlado. Na Škotskem pa je več kinematografskih podjetij, ki predstavljajo izključno le filme iz botanike in medicne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. julija 1922.

— **Izgubljene obveznice predvojnih avstro-ogrskih posojil, postopanje na njih nadomestitev.** Finančna delegacija objavlja uradno: Po razpisu finančnega ministrstva z dne 1. julija 1922, D br. 19836 je v slučaju, da se jo kaka obveznica predvojnih avstro-ogrskih državnih posojil izgubila ali sicer uničila, pa jo želi lastnik nadomestiti, postopati tako-le: Po izvršenem amortizacijskem postopanju, ki se naj uvede pri pristojnem sodišču, je z overenim prepisom sodniškega sklepa zaprositi a) glede avstrijskih obveznic pri generalni direkciji državnih dolgov na Dunaju I., Singerstrasse. b) glede ogrskih obveznic pri madžarskem finančnem ministru v Budimpešti, za potrdilo, da dosedaj niso bile izdane nove obveznice niti ne izplačane obresti od časa izdaje sodniškega sklepa dalje. To potrdilo se bo smatralo kot originalna obveznica in naj se predloži generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu radi žigosanja.

— **Razpis natečaja.** Razpisuje se odpravnika služba pri poštah Križevci v Prekmurju (III./4.) in Prosenjakovcih (III./4.) Rok za natečaj 3 tedne.

— **Nova palača.** Te dni so začeli kopati ob Miklošičevi cesti — med Bahovčovo in Mencingerjevo hišo — temelj za zgradbo »Delavske zavarovalnice zoper nezgodec ter »Okr. bolnišnice blaginje«. To bo uradno poslopje teh dveh zavodov z dvema stanovanjskima poslopjema na obeh konceh. To obsežno stavbo bo gradil arhitekt dr. Kasal in je stavbna doba zanjo preračunjena na dve leti. S to zgradbo bo v sredi mesta zamašena zopet ena tistih praznot, kakršnih imamo v Ljubljani še vedno povsod — preveč!

— **Redukcija varnostne straže** v Celju. V zadnjem času je bilo upokojenih več nadzornikov, nadstražnikov in en detektiv, tako da se je reducirati prejšnji stalež za dobro tretjino in znaša še 33 mož. Celjska javnost toplo pozdravlja to redukcijo, ker danes, v normalnih razmerah, pač ni več potreben tako bogaten varnostni aparat.

— **Ciril Metodov kres na celjskem Starem gradu.** Združeni podružnici CM D moška in ženska sta tudi letos, kakor običajno, proslavili predvečer slovenskih blagovestnikov na Starem gradu. Zbralo se je na starodavnih razvalinah toliko občinstva kakor še nikdar. Obče spoštovano Celjsko pevsko društvo je zapelo par svečanih slovenskih pesmi, celjska železničarska godba je pridno svirala in med splošnim navdušenjem je nagovoril zbrano občinstvo predsednik moške podružnice prof. Mravljak ter ga bodril k poštenemu delu.

— **Knjižarna L. Schwenner** v Ljubljani ostane od 16. do 31. julija zaprta.

— **Čiščenje in beljenje poslopij v Celju.** Vojne in povojne razmere so zapustile vidne znake tudi na poslopjih mesta Celja. Za čiščenje stavb se je storilo do najnovejšega časa prav malo. Sedaj pa beljenje poslopij in razna popravila pri ulicah vidno napredujejo. Mestna uprava sama nudi dober vzgled svojim meščanom s tem, da je dala pobeliti dosedanje muzejsko poslopje in staro gimnazijo pri farni cerkvi. V proračunu se je določila večja svota tudi za tlakovanje ulic in kanalizacijo. Prijazno mesto napravi sedaj na vsakega tujca najugodnejši utis.

— **Kočevje.** K. notici istega imena, priobčeni dne 11. t. m., smo prejeli od verodostojne strani to-le pojasnilo: Ivan Češar je bil predsednik in talnik podružnice Zveze rudarskih delavcev za Kočevje, ko je pravila so po vladi odobrena. Brezdomno pa posveča kljub temu poklicna oblast v Kočevju tej podružnici vso pažnjo, saj je izgnala lani več komunistov iz Kočevja in delavcem letos celo ne dovoljuje shodov pod milim nebom v mestu. To nabrže iz razloga, da se delavsko rogoviljenje

preveč ne razpase. Znano je tudi pisu teh vrstic, da je okrajno glavarstvo letošnje malsko proslavo delavcev jako omejilo. Ivana Češarka pa že radi tega ne more izgnati, ker le že del časa na delu nekje na Stajerskem. Kar se pa tiče navedb v zvezi z odstavkom gorenje notice je res, da so kralja Petra sramotili med vojno, ne pa po prevratu in da je okrajno glavarstvo leta 1920, ravno s svojim previdnim postopanjem preprečilo pokolje.

— **Gostilničarji, osobito ljubljanski** se opozarjajo, da postavi uprava ljubljanskega veleposla velik restavracijski paviljon 350 kvadratnih metrov notranjosti z verandami in predvrtom. Kdor se zanima prevzet ta edini gostilniški obrat, ki se bo ondi dovolil, naj se zgleda do 18. julija pri Gostilničarski zvezi na Gosposvetski cesti 16. Narodna skupščina.

— **Paketni promet s Švico.** Težna pristojbina za pakete, namenjene v Švico, znaša od 5 kg 20 dinarjev 50 par, do 10 kg pa 35 dinarjev 50 par.

— **Poročila sta se v Brnu gosp. Vladimir Heideich-Marek in gospodinja Vera Skalska, oba člana tamošnjega »Narodnega gledališča. Naše čestitke!**

— **Razpust društva Društvo »Theater und Kasinoverein«** v Mariboru je razpuščeno, ker je prekorajlo statutarčno področje.

— **Počitnice pri kr. zalogi šolskih knjig** in učil. Zaradi dopusta uradništva se pri kr. zalogi šolskih knjig in učil v času od 11. julija do 8. avgusta ne bo uradovalo in bo vodstvena pisarna v Gradisce št. 4, in skladišče v St. peterski vojašnici zaprto. Nujni dopisi naj se v tem času naslove na vodjo dr. Iv. Arneja v Dvorju, pošta Mojstrana; dohane tiskarn naj se pa dostavijo skladišču še le po osmem avgustu. Tudi naročila se bodo izvršila še le po tem času. Korektore bodo dobivali avtorji od tiskarn direktno.

— **† Ema Toman, bivša vadniška učiteljica** v Gorici, je bila ena izmed prvih slovenskih učiteljic. V dobi, ko ni bilo na Slovenskem nobenega ženskega učiteljskega, se je morala privatno za svoj stan izveževati. Svojo prvo službo je dobila v Lutomu (1872), kjer je delovala kot zavedna Slovenka. Njen oče je bil kranjski odvetnik, pa ni istoveten z dr. L. Tomanom. Rodbina Eme Tomanove, mati in hčeri, omoženi Lozar in Koloreto, je bila pred leti požrtovalno narodna. Sin je bil vzel v zakon prvo slovensko diletantno igralko Ivanko Jamnik. Starejši rod ljubljanski se še rad spominja teh narodnih ljubljanskih rodbin.

— **Prva slovenska inženirka.** Na češki tehnik v Pragi je dne 26. junija t. l. napravila gdš. Valeska Pirca, hči tukajšnega odvetnika dr. M. Pirca, vse izpite z odlično in prejela diplomu kot inženirka kemičarka. Že med študijami je kot kemičarka delovala celo kampanjo na eni največjih sladkornih tovarn na Češkem. Specializirala se je kot kemičarka za zdravila, živila, barvila in kosmetiko.

— **Tiskarski škrat** se je zakadil v torčovi številki tudi v uvodnik »Pri Nj. Veličanstvu kralju« in popačil besede našega glavnega urednika R. P., ki je pričel svoj govor s »Pre 55 godina« in ne »Preme 55 godina«. Škratova srbsčina je nadalje »oslobođenje« namesto »oslobodjenje«, »porodniško« mesto »porodično« itd. V zadnjem času škrat v tiskarni razsaja vedno huje in ker je dobro organiziran, smo brez moči proti njemu.

— **Tatvine v ljubljanskem bazenu.** Neka prebrisana tolpa uzmogivcev si je izbrala ljubljanski bazen za svoj delokrog. Vsek dan se javljajo okradene žrtve, vendar krivcev, kljub strogi kontroli ni mogoče izslediti. Kakor čujemo, je bilo preteklega tedna v enem dnevu okradenih 20 ljudi. Včeraj je bila 13 letni Silvi Prevec ukradena denarnica s 150 K. Bilo bi zelo umetno, da občinstvo samo bolj pazi na svoje obleke.

Najnovejša poročila.

IMENOVANJE NOTRANJEGA MINISTRA.

— **Beograd, 12. julija.** (Izv.) Šef demokratske stranke g. Ljuba Davidović je včeraj dopoldne oficijelno obvestil ministrskega predsednika g. Nikola Pašića o sklepu demokratskega kluba, da je kot notranji minister delegiran Dragoljub Pečić. V splošnem je v radikalnih krogih Pečičeva kandidatura naletela na odpor iz razloga, češ, da je Pečić velik sovražnik radikalcev. Na drugi strani pa radikali forsirajo zahtevo, da se notranjemu ministru Pečiću imenuje pomočnik, ki naj bi bil radikalec, kakor je bilo že svojačasno za zadnje rekonstrukcije vlade dogovorjeno.

PRIHOD MINISTRA ŽERJAV V BEOGRAD.

— **Beograd, 12. julija.** (Izv.) Kakor javljajo listi, pride minister za socialno politiko dr. Gregor Žerjav v dne 15. t. m. v Beograd. Minister Žerjav poroča v demokratskem klubu obširno o razpoloženju v Sloveniji. Kakor nekateri zatrjujejo, namerava minister dr. Žerjav dati portfelj ministrstva za socialno politiko klubu na razpoložanje.

ODHOD NAŠE DELEGACIJE V LONDON.

— **Beograd, 12. julija.** (Izv.) Danes odpušajo naša delegacija v London k seji Zveze narodov, ki je določena na 17. t. m. Včeraj zvečer so bile v zunanjem ministru daljše konference, katerih se je udeležil tudi naš sofijski poslanik Rakić.

BANKROT NEMČIJE.

Katastrofalni padec marke. — Splošni položaj v Nemčiji.

— **Berlin, 11. julija.** (Izv.) Kakor objavlja oficijelna korespondenca Wolff, je prišlo do sporazuma med zastopniki stavkajočih stavcev in lastniki tiskarn. Danes v sredo 12. t. m. prične v vseh tiskarnah popolno delo. Dnevi stavke se ne plačajo.

— **Pariz, 11. julija.** (Izv.) Danes dopoldne so se pričela pogajanja med zastopniki nemške vlade in reparacijske komisije radi dobave premoga, ki ga ima Nemčija dobaviti na račun obnove.

— **London, 11. julija.** (Wolff.) Lloyd George je imel včeraj daljši razgovor s Chamberlainom o rapidnem dajanju nemške marke in radi tega povzročeni situaciji. V tem vprašanju razpravlja prihodnje dni tudi kabinet. »Daily Chronicle« ima poseben uvodnik o »politiki glede reparacijskega vprašanja in o drugih vprašanjih.« Kljub izkušnjam in kljub nasvetu finančnikov je Francija odklonila pogoje finančne komisije, ki je predlagala, da se naj reparacijska plačila prilagode plačilni zmoglosti Nemčije. S tem je Francija onemogočila Nemčiji zunanje posojilo. Tudi naš varstveni industrijski zakon tvori veliko oviro za nemški izvoz in s tem za nemško plačilno zmoglost. Pod temi okoliščinami mora nemška marka še dalje padati. Nank je trd, toda upamo, da ni izgubljen za one, ki razmotirajo gospodarske zakone. Moramo vzpostaviti medsebojno zaupanje. To pa se le zgodi, če so upniki pametni.

— **Berlin, 11. julija.** (Wolff.) Berlinska policija je na sledu morilcema zunanega ministra Rathenaua. Herman Fischer in Ervin Kern sta se od 4. do 6. t. m. nahajala v Wismarju na Meklenburškem in sta potem pobegnili na hannoversko ozemlje. Policija je zasledila njih smrt. Pričakujejo, da ju zasleda v Južni Nemčiji. Oba morilca sta sedaj brez sredstev in telesno zelo utrujena. Sklošno se vozita na kolesih.

— **Berlin, 12. julija.** (Izv.) Berlinska policija je zasledila morilca v kraju Ledsenu ob Labi. Vozita se na kolesih.

sih. Ravno sta v gostilni naročila obed, ko sta zagledala svoje zasledovalce. Takoj sta jo popihala iz gostilne in oba na primernem kraju se dala prepeljati preko Labe, na kar sta izgubila v gozdu. Za prijete obeh morilcev je razpisanih dva milijona nemških mark.

POLOZAJ V NEMČIJI.

— **Berlin, 12. julija.** (Izv.) »Vorwärts« in »Freiheit« sta izdala obširen manifest in strokovne organizacije s pozivom, da se delavstvo strne v kompaktne mase za borbo proti reakciji in da delavstvo zahteva strogo izvedbo zakona za zaščito republike. Manifest naglašja, da je v veliki nevarnosti ideja svetovne demokracije.

— **London, 11. julija.** (Wolff.) »Times« konstatirajo v posebnem članku, da borzni krogi pripisujejo včerajšnjemu izboljšanju nemške marke zelo minimalen pomen, ker ne smatrajo za mogoče, da bi se menični tečaj marke stabiliziral, dokler ni urejeno vprašanje reparacij in medzaveznih dolgov. Finančni dopisnik »Times« iz Newyorka se je iz Evrope vrnivši bivi ameriški poslanik v Berlinu Gerard zelo optimistično izrazil o razvoju dogodkov v Nemčiji. Nemci so mnogo pridobili iz Rusije. Prizna, da so razmere v Nemčiji izredno slabe, toda ne pričakuje, da bi prišlo do poloma.

ZNIŽANJE DISKONTA V ITALIJI.

— **Rim, 12. julija.** (Izv.) Zakladni minister je pri emisijskih bankah dovolil znižanje diskonta od 6 odstotkov na 5 in pol odstotka. Dosedanja diskontna mera je bila v veljavi že dve leti.

KONEC KOVINARSKA STAVKE V ITALIJI.

— **Rim, 12. julija.** (Izv.) Kovinarske organizacije Gorenje Italije so potom referendumu z veliko večino sklenile pričet zopet z delom. V Milanu je glasovalo za delo 8000 delavcev, proti pa 3000.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 12. julija.** Zaključek. Devize: Curih 16.25, 16.55, Pariz 6.75, 6.80, London 380.—, 380.—, (377.— ček), Berlin 17.75, 18.50, Dunaj 0.325, 0.34, Praga 198.—, 203.50, Trst 3.725, 3.52, Newyork 84.—, —, Budimpešta 6.40, 6.50. Valute: dolar 82.—, 82.50.

— **Curih, 11. julija.** (Preko Dunaja). Zagreb 1.575, Dunaj 0.022, Budimpešta 0.389, Berlin 1.081, Praga 12.799, Milan 23.799, Pariz 42.249, London 25.199, Newyork 5.2235.

— **Milan, 11. julija.** Zagreb 6.55, Berlin 4.30, Praga 54.—, Pariz 178.—, London 99.—, Newyork 22.20, Curih 429.—.

— **Berlin, 11. julija.** Beograd 630.—, Dunaj 2.20, Budimpešta 39.25, Praga 11.53, Milan 23.30, Pariz 41.20.—, London 2350.—, Newyork 528.50, Curih 10.100.

— **Curih, 11. julija.** (Direktno. Oddano ob 17.45.) Zagreb 1.549, Berlin 1.079, Milan 23.49, Praga 12.69, London 23.199, Pariz 41.99, Newyork 5.229.

— **Trst, 11. julija.** (Oddano ob 14. 10.) Beograd 26.40, Berlin 4.20, Praga 53.10, London 99.85, Curih 480.—, Pariz 177.60, Newyork 22.45.

Dvig češke krone v Curihu. Začnje dni je poskočil kurz češke krone v Curihu od 10.12 F na 12.80 F. Na borzi v Zagrebu se plačuje Praga po 800 K za 100 čeških K. Če bo češka krona še nadalje naraščala, bodo nastale za češko industrijo, zlasti za tekstilno naravnost katastrofalne posledice.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMŠEK.

Odgovorni urednik:

IVAN PODRZAJ.

Zahtevajte pousod PEKATETE

tudi same makarone iz stare znane tovarne

Žnidaršič & Valenčič, Ilirska Bistrica.

Zaloga: R. BUNC in DRUG, Ljubljana, Celje, Maribor.

Kinko pl. Zierntfeld
Angela pl. Zierntfeld
roj. Sušnik
poročena.
12. julija 1922.
Klokočevci, Slavonska.
Novo mesto, Slovenija.

Kupi se

hiša, vila z vrtom, event. stavbišče v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Solčna lega 5260« na upr. Slov. Naroda. 5260

10 do 15 tisoč kron posojila išče trgovec proti jamstvu in dobrim obrestim. Ponudbe pod »Dobre obresti 20—5269« na upravo Slov. Nar. 5269

Sprejme se
kleparski vajenec. Naslov pove up. Slov. Naroda. 5271

Cvetlični med

med v satovju, čist vosek, zajamčeno čisto in zdravo blago, več sto kilogr. ima na prodaj Ivan Kračovec, Čebelar. Črna pri Prevaljah. 5273

Lep otroški

voziček

se prod. Naslov v upr. SI. Nar. 5252

I. jugosl. tovarna »Tribuna«
Ljubljana. — Karlovaška cesta 4, Zvezarska ulica 1, priporočila otro. ške vozičke in dvočkolna raznih modelov. Sprejemajo se tudi popravila. Prodajalca: Stari trg 28. 3609

Rupi se majhna hiša
z vrtom v mestu ali na periferiji mesta. Če mogoče s stanovanjem. Ponudbe pod »Majhna hiša 5268« na upravo Slovensk. Naroda. 5268

Stavbene parcele
v najboljši legi na Glincah na prodaj. Več se izve pri lastniku J. Tribuš. Glince 37. 5254

Pohišstvo
iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi kuhinjske opreme imamo vedno v zalogi po nizkih cenah. — Matija Andrejč, zaloga pohištva, Radečkova cesta 6. Sprejem tudi vajenca v mizarско obrt.

Naslovi
dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake in dijakinje se dobijo pri g. Likar. Poljanska cesta 87. 5258

Kontoristinjo

popolnoma večjo tudi nemščine v govoru in pisavi, perfektno strojeopisko in stenotipistino takoj sprejme električno podjetje. Lastnoročne ponudbe v nemškem jeziku pod »Inteligentna 5270« na upravo Slov. Naroda. 5270

Hiša
dvonadstropna, na Tržaški cesti, s takojšnjim stanovanjem za kupca, se prod. Naslov pove uprava SI. Naroda. 5255

Oddajo se sobe
za letovišče. — Polzve se v trgovini »Zvezda«, Florjanska ulica 17. 5250

Učenko

za trgovino sprejme Alojzij Pauschin, Ljubljana, Wolfova ulica 6. 5251

Proda se

hiša 2 in pol orala v bližini Martinove ceste. Naslov pove upr. Slov. Nar. 5191

Išče se mojster

za izdelovanje mila, z dobro prakso, ki je bil do sedaj zaposlen v boljših tvornicah. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe z zahtevami in oznako sposobnosti na naslov: P. Šalenta, Tivarska sapuna i sviječa, Mačarska, Dalmacija. 5265

Gospodična
se sprejme v trgovino. Več pove Fr. P. Zajec, Stari trg 9. 5180

Učenca

za brivsko obrt sprejme Matko Štikančič, brivski mojster, Ljubljana, Cerkevna ulica 19. 5248

Gnoj se odda

za slamo, rezanico ali mrvo. I. Zupan, Vegova ul. 12. 5249

Elektromotor ali dinamno od 30-40 HP
kupi m. Ponudbe pod »MOTOR-5254« na upravo Slov. Naroda. 5264

Oskrbnik

26 let star, oženjen, dosedaj v neodpovedani službi v Banatu, išče mesta samostojnega upravitelja ali oskrbnika od 1. marca 1923 naprej na veleposelstvu, ki ne spada pod agrarno reformo, in kjer bi mogel popolnoma izkoristiti svoje izkušnje za intenzivno poljedelstvo, govedorejo prašičerejo in ovčerejo, mlekarstvo. Vajen vseh pisarniških del, s 6 letno prakso na modernih posestvih na Češkem in Slovaškem. Plača po dohodkih, ponudbe pa pod „Energičen“ — 4817 na upr. Slov. Nar. 4817

Transmisijne osi

(Transmissionswellen) v merah 100 - 120 m/m premer 3-4 m dolge, 65 - 70 m/m premer 2-50 - 3-00 m in 50 - 55 m/m premer 3 - 4 m dolge, kakor tudi venecijanski jermeniki z dvema pogonomoma (Leitstangen) vse v dobrem stanju se kupijo za ta-koj. Ponudbe s skrajno ceno se naj pošljejo, poštini predal št. 12, Celje. 5266

Arondiranokmetijsko goz-
dno**posestvo**

v Belih vodah pri Šoštanju, v izmeri 310 oravov se prodaja. Cena 850.000 Din. Več se poizve proti pošiljavi poštinih stroškov pod addresso: ARONDIRANO POSESTVO-SLOVENJ-GRAD. 5272

Gospodinjo

(domačico),

lepo nežno domačo odgojeno, zdravo, neoporečne preteklosti, dobre npravi, pravno in veščo kuhanja, i š č e samec, veletrgovec, kjer bi se mogla tudi vdoliti. Tajne ponudbe po možnosti s fotografijo na naslov: MILAN IVKOVIČ, Novi Sad, Kralja Petra ul. 1. 5257

Zaloga klavirjev in pianinov

najbolj tihovaren Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hözl, Schweighofer, Original Stingl itd. Tudi na obroke. Tudi na obroke Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hiltjerjeva ul. 5.

Nadpaznik

z večletno prakso na dnevnem kopu eventualno z ru darsko šolo se sprejme za stalno. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava ter vrt. Plača po dogovoru. Nastop lahko akajo. Ponudbe na: Šentjanski premogokop, Krmelj na Dolencem. 5275

Novo otvorjena opekarna

z vsakovrstno opeko po najnižjih cenah se nahaja v Litiji - Zavrstniku, Fran Pogačnik. 5259

Sveže telečje meso

kg K 40.—

se prodaja na stojnici FRANC KRAŠOVEC v Solskem drevoredu, Ljubljana.

POZOR!

Potnikom, pridročencem in tujcem!

„GRAND HOTEL PETROGRAD“

(naseljen železniške postaje)

Wilsonov trg 115, BEOGRAD. — Telefon 22-13.

Otvorjen 5. julija t. l. Hotel je moderno urejen, ima 120 elegantno opremljenih sob ter v vsaki sobi topla in hladna voda. Hotel razpolaga s kopelmi, saloni, separeji in vsem konforom. Parna kurjava ter električna razsvetljava. Restavracija in kavarna razpolagata z izbornim jedjo in pljačo; prvorazredna francoska in srbska kuhinja. Cene solidne. Postrežba brza in točna. Ravnateljstvo.

Učenko in prodajalko

sprejme

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Prešernova ulica šte. 7.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so spremili mojo ljubo blagopokojno teto, gospodično

Emo Tomanovo

vadniško učiteljico v pokoju

na njeni zadnji poti, izrekam najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 12. julija 1922.

Jela Lozarjeva.

Sprejme se prodajalka

boljša moč, dobra manufakturnistka, v večjem trgu na bivšem Štajerskem, Naslov v uprav. Slov. Naroda. 5129

Kontoristinja

z večletno prakso sprejme lesna družba v Ljubljani za takojšnji nastop. Ponudbe z zahtevo plače in spričevali je vpsolati na glavno pošto Ljubljana, poštini predal 153. 5240

Večje množine prvovrstnega splitskega portland cementa

na razpolago pri tvrdki: H. Petrič, Ljubljana, skladišče Balkan. 5018

Sprejmejo se 3 prirobovalci

izvežbane, prvovrstne trezne moči. Ponudbe na pisarno: Konfekcijska tovarna „Franda“, Ljubljana, Emonska c. 8. Istotam se odda zanesljivim krojačem proti kavčiji delo na dom. Spretni, zanesljivi in trezni delavci se pa sprejmejo v tovarno. 4772

Bencin in strojno olje

ima vedno po najnižjih cenah v zalogi

družba „ZORA“

skladišče „Balkan“ 5010

Obvestilo.

Tvrda Brata Eberl priporoča svojo plesarsko, ličarsko in črtniško karko obrt in hkrati naznanja, da sta gg. Josip Martinc in Fran Černe in sicer prvi od leta 1918, drugi od 1.1. 1922 njena poslovodji in soudeleženci, ki sta opravičena prevzemati za trdno to stroko spadajoča dela. 5237

Naznanilo. Lepo omare s šipami za prodajalne in vinarne opravila se ceno prodaja v prodajalni Mestni trg 13, Ljubljana. 5244

Žagar in brusar

se sprejme v trajno službo. Poizve se: Jeranova ulica 13, Ljubljana. 5227

Učitelj

z maturo na realki. Želi za čas počitnic primerno službo. Ponudbe pod „Počitnice 5238“ na upravo Sl. Naroda. 5238

Kupim parcelo ali hišo

primerno za pekovo obrt v mestu ali na periferiji mesta, najraje v okolici trga Tabor ali pa v bližini bivše artilerijske vojašnice. Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 5221

Veliko skladišče**pokučstva**

Mih. Vujović, Kralja Aleksandra 19, Beograd, trši nove veze za tvornice in prima robu u komisijon. 5215

Kavarniška blagajničarka

vestna, z letnimi spričevali, se sprejme v boljšo stalno službo. Pisane ponudbe na poštini predal 27, Ljubljana. 5214

Steznike (moderce)

po životni meri priporoča

ANA BUTTER, Dunajska c. 6/II poleg lekarne Piccoli. 2130

Razno perilo

za dame, gospode in deca priporoča trdka

A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Posestva na prodaj.

Trgovina-gostilna-zgajarna pri Skofji lok. Stara gostilna in 20 pralov zemlje pri Kostanjevici. Na Stajerskem imam dobre gostilne, trgovine, milne, gosp. in kmetijska posestva, graščine, hiše, vile itd. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje št. 1. 5081

Strojniki

za centralno kurjavo, kateri se ob enem za elektriko razume se sprejme takoj v prav dobro službo. Pisane ponudbe na upr. Sl. Naroda pod šifro „STROJNİK“ 5213.

ŽAGA

z enim ali dvema polnojarmenikom z bogato okolico na lesu se kupi ali vzame v najem za daljšo dobo. Tudi soudeležba ni izključena. Cenjene ponudbe pod „Strokovnjak“ na upravo Slov. Naroda. 5209

Anton Steiner mestni tesarski mojster v Ljubljani

prevzame vsakovrstna tesarska dela, kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtnice itd. Parna žaga z vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Bombaževa redilnica in točilnica Tržič išče za takojšn. vstop perfektino

stenotipistinja

(začetnice so izključene) z dob o trgovsko izobrazbo. Prosi ke iz tekstine stroke imajo prednost. Pogoji: znanje slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe s curriculum vitae in službenimi zahtevki naj se pošljejo direktno na zgorajšnji naslov. 5216

KOLESA

avtomobil, deli in oprema, pnevmatika

najceneje na drobno na debelo

J. GOREC

Ljubljana, Gospodarska c. 14. Garaža. Delavnica

Lovski voz

nov, na peresih, oljnat, osi, se prod. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5231

G. F. Juršek uglaševalec glasovirjev v Ljubljani Wolfova 12.

svrhujem uglaševanja ter popravlja glasovirjev in harmonijev specielno strokovno, točno in ceno.

Trstje za strope

izdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

Mala parcela

v sredini mesta se kupi, ali se zamenja s parcelo blizu Kralja Petra vojašnice. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5201

Harmonij

Aeolus) s 6 registri in lepim glasom, ter nova damska obleka se ceno prod. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 5149

Hiša

dvonadstropna, v sredi mesta na prometnem kraju, lep razgled, se prodaja po zelo ugodni ceni. Zamenja se tudi s hišo ali vilo v mestu ali izven mesta. Ponudbe pod šifro „Hiša“ na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 5242

Okrogel les

blode) smreko, brast, bukev kupuje v vsaki množini parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani. V ponudbi je naestiv cene. 4614

Proda se

velika pionirska baraka v dobrem stanju. Obsega približno 22 m dolžine, 10 m širine. Naslov pove upr. Slov. Nar. 5223

„Samotolom“

kupi in prosi ponudbe

Samotna tovarna Celje, Karol Pertinac. 4721

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15 II.

Vabilo na subskripcijo

delnic „SLAVIJE“ jugoslovanske zavarovalne banke v Ljubljani.

Na podlagi koncesije ministrstva za trgovino in industrijo z dne 12. januarja 1921 VI št. 2630, odnosno 31. marca 1922, VI št. 1569, ustanovljena je bila dne 26. maja 1922

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna družba v Ljubljani.

Ustanovnice te nove zavarovalne banke so: „Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“, „Obrtna banka v Ljubljani“, „Trgovska banka v Ljubljani“ in vzajemno-zavarovalna banka „Slavija“ v Pragi, ki daje novemu zavodu podlago s tem, da pusti vsacega svojega zavarovanca prestopiti k novi družbi. Ustanovna delniška glavnica znaša K 10.000.000.—, razdeljena v 25.000 delnic po K 400.—, glasečih se na prinosca; od tega so prevzele ustanovnice 20.000 komadov. Ostalih

5000 delnic

se daje na javno subskripcijo ob nastopnih pogojih:

1. Delnice se nudijo interesentom po K 540.—, vračunaje v to K 40.— za stroške izdaje, s kuponom št. 1 (za leto 1922/1923) in se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
2. Delnice se bodo izdajale v izvodih po 1 in 10 delnic. Začasno se bodo izdajala potrdila o dodeljenih delnicah, katera se v circa 6 mesecih zamenjajo za delnice.
3. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 1. julija in traja do včetotega 20. julija 1922.
4. Kot podpisovalnice fungirajo: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru, Celju, Ptuj, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu; Trgovska banka v Ljubljani, Obrtna banka v Ljubljani.
5. Upravni svet eruzbe si pridržuje pravico repartitije delnic v roku do dne 31. avgusta 1922. Po tem roku se vplačana protivrednost za nedodeljene delnice lahko dvigne. Doplačila (agio) se odkaze po odbitku vseh stroškov splošnemu rezervnemu fonu.

Ljubljana, dne 25. junija 1922.

UPRAVNI SVET.

„VINARIN“ d. d. vinogradnikov v Ptuj.

POZIV

na subskripcijo novih delnic II. emisije

Upravni svet „VINARIE“ delniške družbe vinogradnikov v Ptuj, pooblaščen za to s sklepom občnega zbora delničarjev z dne 2. aprila 1922, je sklenil izvesti zvišanje delniške glavnice

od K 3.000.000 na K 5.000.000

z izdajo 5000 novih delnic po K 400.— nom. pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico, da prevzamejo za tri stare delnice dve novi delnici po tečaju K 460.— tel. quel.
2. Novi delničarji imajo subskribirati delnice po tečaju K 600.—, tel. quel. Repartitija je pridržana upravnemu svetu. Za nedodeljene delnice se vrnejo vplačila do 31. avgusta 1922.
3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri subskripciji.
4. Vse nove delnice so deležne že dobička za tekoče leto in imajo kupon za leto 1922.
5. Subskripcija se vrši od 15. julija do 31. julija 1922.

Za podpisovalnice so določene:

Zadržna zveza v Celju, Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, Ljubljanska kreditna banka, podružnica v Ptuj, Okrajna posolilnica v Ormožu.

Ptuj, dne 10. julija 1922.

Upravni svet.

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.